

Kitabu cha Danieli - Namba Kumi na Moja

ل دېډن گرځار روځنا د وا ېن ېومزا يوبن ېک هرايت هپ

Jeff Pippenger

2023-12-06

مهوود یمتشیرف یمایهپ مهوود یشهب و ،تادهد ناشین مهکهی یمتشیرف یمایهپ ،مهکهی یشهب لایناد هیوهی مهوود یمایهپ ،نیرتیب ادوخ مل مک هیوهی مهکهی یمایهپ ،ادینبشپ یمایهپ مل .تادهد ناشین منیچب وڅومتسار یموهی شپ .تاکده یرای مکوح یتاک مهیئس یمایهپ و ،نیدب ادوخ وب وکش مک یموشش هب مهوود یمتشیرف یمایهپ .متسیویپ تروک یکهی مهنووچادیپ ،لایناد یمهوود یشهب وان .تاکده یرای لآباب ینامراد یکمرس

Li dû reşekî din jî pey ket û got: Babil ketiye, ketiye, ew bajarê mezin, ji ber ku wê hemû netewan ji şeraba hêrsa zînayê xwe vexwarand. Vahiy 14:8.

یناکموتن وومه» وهی مک یموهی کهو تاکده ناشینتسده لآباب ینتوهک مکمتشیرف یمهوود یگنده مک یموب رهبارهب هی مهنادمل هو وهی ینتوهک «مومتوودراوخ یوخ یندرکانیز یمیرووت یمبارش مل مک ،مواری متئرنئده مهناکورد هندرکئف یوهب هیانیز وهی .موودرک ینانیز ناکموتن وومه لآمگل وهی مالهب ،لهه یندرکئف رۆز مل مومتامکئپ کیلؤتاک یماسئلک .نوارد ناشین «بارش» کهو مک هیلهه هندرکئف وهی ،موهی ینتوهک مبرادیدنهیپ وڅومتسار مک هیلهه هندرکئف ،تلهومد و اسئلک ینووبل مکئت مل هییتیبر هندرکئف وهی .تئرنئده مهبر یموهی «یمیرووت» کیلؤتاک یماسئلک یمیرووت .تئیب هییدنهیپ وهی یرادتالهدد اسئلک مک یموهی لآمگل یندرکانیز یمگئیر مل یموهی یمیرووت .موودناسان راکهعدیب کهو ناین اوهی مک هیناوهی یمهندناسوچه یناکشاپ رسهب یموهی یلؤرتنؤک و یدنهیپ یمبهب .تئرکه دئج مبیج یموز یناکشاپ لآمگل هیؤب .مومتئنسوچهب تاکده نایسانئپ راکهعدیب کهو یمناوهی مک تئبان یموهی یناوت ،یموز یوخ یمیرووت تئناوتده مرابوود ادیئت مک تادهد ناشین ادوتاهاد مل کیلآخ وهی یمهوود ینتوهک یموز یناکشاپ لآمگل یندرکانیز یوهب مک یموهی ،یووبدرک ادوودربار مل نؤچ کهو تئنمبراکهب .مواری یموهی یماسان هییدنهیپ وهی وان منچهده وهی یناکورد یمهنادراوخ مبیج یموز یناکشاپ .مواری متئد .مواردنهی مگار ادهژده یشهب ،ندرکارکشای مل راج اود وب لآباب ینتوهک

Na baada ya mambo hayo nikamwona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni, mwenye mamlaka makuu; nayo dunia ikaangaziwa kwa utukufu wake. Akalia kwa nguvu kwa sauti kuu, akisema, Babeli ule mkuu umeanguka, umeanguka, nao umekuwa makao ya mashetani, na ngome ya kila roho mchafu, na tundu la kila ndege mchafu na wa kuchukiza. Kwa maana mataifa yote wamekunywa divai ya ghadhabu ya uasherati wake, na wafalme wa dunia wamefanya uasherati pamoja naye, nao wafanyabiashara wa dunia wamepata utajiri kwa wingi wa anasa zake. Nikasikia sauti nyingine kutoka mbinguni, ikisema, Tokeni kwake, enyi watu wangu, msije mkashiriki dhambi zake, wala msipokee mapigo yake. Kwa maana dhambi zake zimefika hata mbinguni, naye Mungu amekumbuka maovu yake. Mlipeni kama yeye alivyowalipa ninyi, tena mruzeni maradufu sawasawa na matendo yake; katika kikombe alichokijaza, mjazieni maradufu. Ufunuo 18:1-6.

Ekikopo kya kokelewa kya kanisa Katoliki kyasila mu 1798, lelo eyo ikasubila ukupakasa kwaico kyakolile mu Nshita sha Mfifi, mu cinsila cileisa nomba ica malamulo ya pa Mulungu.

Nangona ndinezinto ezimbalwa endinazo nxamnye nawe, ngokuba umyeke loo mfazi, uIzebehele, ozibiza ngokuba ngumprofetikazi, ukuba afundise aze alahlekise abakhonzi bam ukuba benze uhenyuzo, baze badle izinto ezibingelelwe kwizithixo. Kwaye ndamnika ithuba lokuba aguquke kuhenyuzo lwakhe; kodwa akaguqukanga. Yabona, ndiya kumphosa embhedeni, ndibaphose nabo bakrexeza naye embandezelweni enkulu, ngaphandle kokuba baguquke ezenzweni zabo. ISityhilelo 2:20–22.

Ahewa imyaka igihumbi na magana abiri na mirongo itandatu ngo yihane, ariko aranga. Ya myaka itatu n'igice y'amapfa yagejeje ku Musozi wa Karumeli, na yo yahawe Yezebeli ngo yihane, ariko na we aranga. Mu gihe cy'itegeko rya vuba rigiye kuza ryo kubahiriza ku Cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe za Amerika, uwa mbere mu bami b'isi bakorana ubusambanyi na we mu minsi ya nyuma ni Leta Zunze Ubumwe za Amerika, inyamaswa yo ku isi yo mu Ibyahishuwe igice cya cumi na gatatu. Ubwo rero izaba yujuje igikombe cy'igihe cyayo cyo kugeragezwa.

“Ekalo lya ùnene ne lyakutumbama kîngi pa ntoto yônsò dîlò ditùnga dya États-Unis. Bukolè bwà luse bwa Bupàngadika bwa mu Dyulu bûdiye bùmukîngile ditùnga edi, ne bùmupongèlejile byànsambu byà mu Dyulu bîmpè menemene. Apa ke pânù bapèshiibwe makènga ne bacinyîibwe bàkajandùle kùshîndamijibwa. Apa ke pânù diitabuuja dya bwena Kilistò, mu bulenga bwàdi bwà bushùwashùwa, dîbàdi dyàkalongolibwa. Bantu aba bàdi bapokelè bwebwe bwà bukênkè bunène ne luse lûdi kalûyi ne mushinga wa kulwa kufwànànganaku. Kàdi bipà bya nûnku ebi bikalûdishîibwe ku disankisha kùdi butùmbe ne kupwàcilangana ne Nzambi. Ewù Wa Cyendèlèlèlè ùdi munkaci mwà kubàla ne matùnga, ne mulawu wàwu ùtu ùlingana ne bukênkè bûvwàbo bakanàngà. Mpàla meyi mikeshi yà bwôwà midî patòòke mu rejistre wa mu Dyulu bìdi bitèèkîibwe ku ditùnga dyètù; kàdi bujitu bùdi bùkajadika cipimu cyà bubi bwàdi ke bwà kupangishila mikenji yà Nzambi bukòlè bwayi.”

“Vanu vanu va wanthu ni malango gha Yehova pawengepo nkondo yikuru yaumaliro ya mphindano pakati pa unenesko na ubudi. Pasono tikunjira mu nkondo iyi,—nkondo yambura kuwa pakati pa matchalitchi ghakupikisana kuti ghaŵe ghapachanya, kweni pakati pa chisopa cha Baibolo na chisopa cha nthano na mwambo. Nchito izo zizamukolerana kulimbana na unenesko na urunji mu mphindano iyi zili kale kugwira ntchito mwamphu.” Spirit of Prophecy, volume 4, 398.

Pangu wa sheria ya Jumapili, alama ya mnyama inalazimishwa, hivyo “kuitangua sheria ya Mungu.” Kabla ya sheria ya Jumapili, sanamu ya mnyama inafanyizwa ndani ya Marekani. Sheria ya Jumapili hufika katika nukta maalumu ya wakati, lakini kufanyizwa kwa sanamu ya mnyama ni kipindi cha wakati. Kipindi hicho cha wakati ni kipindi cha kinabii kinachowakilishwa na maisha ya Danieli kama kinavyowakilishwa na miaka sabini ya utumwa katika Danieli sura ya kwanza. Miaka hiyo sabini ilianza na Yehoyakimu, ikiashiria wakati ujumbe wa kwanza ulipopatiwa nguvu mnamo Septemba 11, 2001, na ikaishia kwa kuitangua sheria ya Mungu, kama inavyowakilishwa na “amri” ya Koreshi.

Historia ya uhai wa kinabii wa Danieli ya miaka sabini ni ishara ya mistari kadhaa ya unabii. Inawakilisha wakati wa kutiwa muhuri kwa wale mia moja arobaini na nne elfu. Inawakilisha mchakato wa majaribio wa hatua tatu unaoonyeshwa katika malaika watatu wa Ufunuo kumi na

nne, na inawakilisha muundo wa neno la Kiebrania “kweli.” Inawakilisha utakaso wa wana wa Lawi unaotekelezwa na mjumbe wa agano. Inawakilishwa na Kristo kuisafisha hekalu mara mbili. Inawakilishwa na ukengeufu wa hatua kwa hatua ndani ya Yerusalemu katika Ezekieli sura ya nane na ya tisa. Pia inawakilisha historia ambamo sanamu ya mnyama inafanywa katika Marekani.

Mnyama i ka vethiwa ni chithunzithunzi cha uhule wa Jezebeli na Ahabu, uhule wa Herode na Herodia, ndama ya dhahabu ya uasi wa Aroni, mahekalu mawili ya ibada ya bandia ya Yeroboamu yaliyokuwa Betheli na Dani, manabii wa Baali na manabii wa Ashtarothi katika kisa cha Mlima Karmeli. Ufafanuzi wa pekee wa sanamu ya mnyama katika maandishi ya Ellen White ni muungano wa kanisa na serikali, huku kanisa likiwa ndilo linalotawala uhusiano huo. Suala hilo la kanisa kuitawala serikali ndilo kiini cha yale ambayo hati takatifu, yaani Katiba ya Marekani, iliundwa kuyazuia. Wakati kanuni ya kutenganishwa kwa kanisa na serikali itakapotupiliwa mbali na mnyama wa nchi katika sheria ya Jumapili iliyo karibu kuja, muungano kamili wa kanisa na serikali katika Marekani utakuwa umetimizwa.

Kuva tariki 11 ya Septemba 2001 kugeza ku itegeko ryo ku cyumweru muri Leta Zunze Ubumwe z’Amerika, habaho ikigeragezo kigaragara, gishingiye ku kuba abanyeshuri b’ubuhanuzi bamenya ishyirwaho ry’ishusho y’inyamaswa. Ubu tugeze ku mpera nyazo z’uwo murongo w’ibikorwa. Mu gikorwa cyo gushyiraho ishusho y’inyamaswa harimo ingamba nyinshi zigira uruhare mu kuyigeza ku iterambere ryuzuye ku itegeko ryo ku cyumweru, aho ikimenyetso cy’inyamaswa gishyirwa mu bikorwa ku ngufu. Hariho ingamba za politiki, ingamba z’idini, ingamba z’imibereho rusange, n’ingamba z’imari. Nimwite ku byabaye bivugwa bifitanye isano no gushyiraho ishusho y’inyamaswa mu gice gikurikira.

“Ghūtirwo maitegūrūka marī gūthiī mbere, na n̄jira cia gwīka ciūngūrūkīte, iria igūtūma gūthondekwo mūfanano wa nyamū. Matukū na ūhorō n̄ ikīrehwo thīnī wa līchoria ya thī, iria igūkinyīrīria maūndū marīa maahotete kwarwo n̄ ūrathi wa ūtabiri wa matukū maya ma mūth mwisho.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 976.

Ḥaywānī šūratin taškīlu, muqaddiman mutaqaddimatan yaštamilu ‘alā “ḥawādīṭ” wa-“ḥarakāt,” wa-kilāhumā bi-šīghati l-jam‘, yaqtadī. Tārīḥu lladhī yuṣawwiruhu sab‘ūna sanata s-sabyi fī Dāniyāl bada’a bi-Yahūyāqīm, wa-ntahā bi-marsūmi Kūrush. Yasū‘u yuwaḍḍīḥu nihāyata šay’in bi-bidāyati šay’in, wa-hunāka “marsūm” yumaththilu bidāyata l-fatrah allatī turmizu ilayhā sab‘ūna Dāniyāl as-sanawiyyatu n-nabawiyyah. Wa-dhālīka l-“marsūm” kāna Qānūna al-Wilāyāt al-Muttaḥidah al-Waṭaniyya (USA Patriot Act), alladhī buniyat muqaddimatuhu l-‘alaniyyah ‘alā hijmati l-Islām fī l-wayli th-thālīṭ. Lākin, ‘alā ḥilāfi l-awāmiri t-tanfīdhiyyati d-diktātūriyyah li-Ibrāhīm Līnkuln fī l-ḥarbi l-ahliyyah, aw li-Franklin Rūzivilt fī l-ḥarbi l-‘ālamīyyati th-thāniyah, lā yazālu Qānūnu al-Pātriyūt nāfidhān, wa-l-arjaḥu annahu sayu‘azzazu wa-yuqawwā ma’a tazāyudi l-a’dā’ wa-l-a’mālī l-‘adā’iyyah ma’a l-Islāmi l-‘ālamī. Wa-qad intahat al-awāmīru t-tanfīdhiyyatu fī kullin mina l-ḥarbi l-ahliyyah wa-l-ḥarbi l-‘ālamīyyati th-thāniyah bi-ntihā’i l-a’dā’ wa-l-a’mālī l-ḥarbiyyah, ammā ma’a l-Islāmi l-‘ālamī fa-lan yakūna hunāka nihāyatun lil-a’dā’ wa-l-a’mālī l-ḥarbiyyah, bal hatfawā ḥamālātun mutaṣā’idatun mina l-irhābi ḥawla l-‘ālam.

'múhúmé múhéé áxî “legal philosophy” yá kási i Western culture. English Law shî Roman Law. “Premise” i English Law ngó, muntu áli innocent pó mpaka proven guilty; shî “premise” i Roman Law ngó, muntu áli guilty pó mpaka proven innocent. USA Patriot Act áli classic example i Roman Law, shî yéma stand in direct opposition to English Law. Yí yáli yímó i zíí “events” zííngáletwá mu formation of the image of the beast. Nge United States yáli kwenda kuba image of Catholicism, Catholic religious shî political philosophy yáfwá kulongama mu United States liboso lya enforcement of the mark of the beast.

“Ye thu'u nuu ni ja'an ña'a ini yu'u. Nchaa ini kue'e; va'a ña'a, te kue'e ka'an ndatu ña'a. ¿Nda'a de'e uu clase yaa kuu nde'e kuan'an ini yo? Vichi ni sa'a yo nde'e, te nuu ña'a kue'e ndasa'a yo ka'an ndisa sava'a te ka'an ndisa sava'a yo de'e ni chindee Ña'a Dios te de'e ni sa'a'vi'e ña'a. Ka'vi capítulo kuun de Malaquías, te nchaa ini yivi kue'e ña'a. Kivi Yaa Dios ni iyo ndika yo. Ñuu ñayivi ni sa'a kutuni iglesia. Ndija uu yaa ni kuu in ña'a, te ni sa'a iin política ni kuu ña'a yivi ni ji'in ña'a tnuu. Protestantes ka sa'a kuenda ña'a gobernantes ñuu yaa, va'a sa'a ley va'a ndukuiin poder ni chinde'e man of sin, de'e ni jaku templo Dios, te ni sa'a nija'an maña yuu kuu Dios. Principios Roman Catholic ka kumi ndukuun tnuu te ndukuun ndatu nuu Estado. Apostasia nacional yaa ni kuu yachi ka keta ji'in ruina nacional. Protesta verdad Biblia ma kuu ka sata'an tna'a de'e ni sa'a'vi'e ley Dios ma ni kuu norma vida de'e. Taa ka'a ndaha tnuu nuu yavi martires, de'e ni jinuu almas de'e Juan ni jini, ni kandee kuachi nuu palabra Dios ji'in testimonio Jesucristo de'e ni jii i; taa oración ka ndaa nuu cada hijo ndisa Dios, ‘Kivi ni kuu, Señor, va'a ni sa'a ni; va'a i ni sa'a ndaa ma tu ley ni.’” General Conference Daily Bulletin, January 1, 1900.

Ekitundu ekyayita kiraga ekiseera “amaaso g’enzikiriza ya Roman Catholic lwe galitwalibwa wansi w’okulabirirwa n’obukuumi bw’eggwanga,” nga kibaawo ku mateeka ga Sande. Ettteeka lya Sande ye nkomerero y’ekiseera eky’obubonero ekyatandika nga September 11, 2001. Patriot Act ku ntandikwa, kifaananyi kya tteeka lya Sande ku nkomerero. Ebibiri ku bintu ebyaleetebwa okuteekateeka ekifaananyi ky’ensolo byali okujja kw’ekibonoobono eky’okusatu, ne Patriot Act eyaddirira.

Okubumbika kw’ekifaananyi ky’ensolo kwe kugezebwa omw’okusalibwa ekkubo lyaffe ery’emirembe gyonna, era kujja nga tennatuukawo etteeka lya Sande. Ku tteeka lya Sande ekiseera kyaffe eky’okugezebwa ng’Abadiventiisti b’olunaku olw’omusanvu kiggawawo, era eyo we kaabonero akalabika katekebwa era n’ekyokulabirako ne kiyimusibwa. Okubumbika kw’ekifaananyi ky’ensolo kubaawo nga etteeka lya Sande terinnabaawo, nga akabonero akalabika tekannatekebawo, era nga ekiseera eky’okugezebwa tekinnaggala.

“Bwana amenionyesha wazi kwamba sanamu ya yule mnyama itafanyizwa kabla ya kufungwa kwa kipindi cha rehema; kwa maana hilo ndilo litakalokuwa jaribio kuu kwa watu wa Mungu, ambalo kwa hilo hatima yao ya milele itaamuliwa. Msimamo wako ni mkorogo wa mambo yasiyopatana kiasi kwamba ni wachache tu watakaodanganyika.

“Mu Kusokolola 13 iki kigambo kirashikirijwe ku mugaragaro; [Kusokolola 13:11–17, hasubiwemwo].”

“Ev e ceribandina ku gelê Xwedê pêdivî ye ku berî ku werin mohrkirin bibînin. Hemû yê ku bi parastina qanûna Wî û bi redkirina pejirandina şembeya derewîn, dilsoziya xwe ji Xwedê re îspat kirin, dê li bin alaya Xudan Xwedê Yehowa rîz bibin, û dê mohra Xwedê yê zindî bistînin. Lê yê ku rastiya ku ji esmanî ye berdin û şembeya Yekşemê qebûl bikin, dê nîşana heywan bistînin” Manuscript Releases, berga 15, 15.

Mnyama wa kuvushwa kwa kipicha kya nyamapori kyawakilishwa na myaka makumi saba ya utumwa ya Danieli. Danieli kwanza alipita jaribu ra kumwogopa Mungu, kwa kuchagua kula chakula cha Mungu peke yake. Jaribu ra kwanza ra Danieli ralikua jaribu ra vyakula. Jaribu ra pili ra Danieli ralikua jaribu ra kuona, ririyotokea ku mwisho wa kipindi kya majaribu kya siku kumi vya kula mlo wa Mungu, kinyume na kula mlo wa Babeli. Mafanikio ga mlo guno gadhihirishwa mu kuonekana kwake kwa mwili kwa Danieli. Jaribu ra pili ni jaribu ra kuona. Ra kwanza ni jaribu ra vyakula. Danieli alidhihirisha imani yake, na akapita jaribu ra kwanza, lakini mu jaribu ra pili, Danieli hangeweza kuona mbele kama angeonekana “mnene zaidi na mwenye sura nzuri zaidi” kuliko wale waliokula mlo wa Babeli. Kila mara wako watu wanaoonekana vizuri sana, lakini hula taka, na wako warekebishaji wa afya wenye dhamiri wanaoonekana kama mauti inayotembea.

Kyejjaa ky’Omulaneri Danieli mu kwefuga n’okukkiriza kwe mu kugezesebwa okw’olubereberye kye kyamuyisa mu kugezesebwa okwokubiri, newaakubadde ng’ebiva mu kiseera ekyo eky’okugezesebwa okwokubiri byali bibikkiddwa mu “kizikiza”. AbaMillerite abaaliira ekitabo ekitono nga August 11, 1840, oluvannyuma baagulumiza Katonda mu kulangirira obubaka bw’Okukaaba okw’Ekiro wakati, ng’obubaka obwo bwabuna ensi yonna ng’amayengo amanene ag’ennyanja. Okugezesebwa okwokubiri kugezesebwa kwa maaso, nga kusookebwako okugezesebwa okwenyini era okw’omwoyo okw’ebyokulya, ne kulyoka kuddirirwa okugezesebwa okw’obunnabbi okw’okukebera amazima. Okugezesebwa okwokubiri kwetaaga okulaga okw’amaaso okw’okukkiriza okwaayatulwa mu kugezesebwa okw’olubereberye.

Nakupopela, iwáli nshiwa sha fintu fye twasubila, no bushininkisho bwa fintu ifishimonwa.
Pantu ku nkupopela, abakote bapokelele ubunte ubusuma. Abahebere 11:1, 2.

Kutwe kwa kabili mu Danieli ni kyeshamo kya ku mona, ico cingafikilwa bwino fye nga indyo iyasalwa mu kyeshamo ca ntanshi yalabomfiwa mu nshila ya ku eshaminamo.

Poketelo i vision inge cha pwe ikale pa lwelo lel i ansel, nge lon imwin epwe kapas, nge esap liki: pun ika epwe pwor, kopwe sueno fan itan; pun epwe chon war, epwe pwan esap pwor. Nengeni, ngeni aramas ika lepopun epwe akasiwow won, nge esap pwung lon; nge aramas mi pwung epwe manau ren an poson. Habakkuk 2:3, 4.

Mafuta ga mtihani wa pili yameachwa gizani ili kuonyesha kama imani iliyokiriwa katika mtihani wa kwanza ilikuwa imani ya kweli.

“Ukekho owuthethekileyo owanikwa uYohane nowavakaliswa kwiindudumo ezisixhenxe wawuyinkcazo yeziganeko ezaziza kwenzeka phantsi kwemiyalezo yengelosi yokuqala neyesibini. Kwakungelungele ukuba abantu bazazi ezi zinto, kuba ukholo lwabo kwakufuneka luvavanywe ngokuqinisekileyo. Ngokocwangco lukaThixo, iinyaniso ezimangalisayo kakhulu nezihambele phambili zaziza kuvakaliswa. Imiyalezo yengelosi yokuqala neyesibini yayimele

ukuvakalaliswa, kodwa kwakungafanele kutyhilwe kukhanya kungakumbi phambi kokuba le miyalezo iwugqibe umsebenzi wayo okhethekileyo.” The Seventh-day Adventist Bible Commentary, volume 7, 971.

Ni vya kufaa kwa namna ya kimungu kwamba Danieli sura ya pili imejengwa juu ya sanamu, kwa maana inawakilisha jaribu la sanamu ya mnyama. Wanafunzi wale wa unabii waliotambua Septemba 11, 2001 kuwa ni utimilifu wa unabii, kwa njia ya mfano waliila kile kitabu kilichofichwa. Kisha wakaongozwa kurudi kwenye njia za kale za Uadventista kama zinavyoonekana katika Chati za waanzilishi za 1843 na 1850. Njia za kale ziliitambulisha harakati ya malaika wa kwanza, ambayo ndipo wakaongozwa kuelewa kuwa ilikuwa inawakilisha harakati ya malaika wa tatu. Ufunuo wote wa thamani waliyoongozwa kuuelewa ulitokana na uelewa wa mbinu ya kiunabii waliyoipokea. Mbinu hiyo ilifananihwa na mbinu ya William Miller, ambayo ilithibitishwa wakati ujumbe wa kwanza wa historia yake ulipowezeshwa mnamo Agosti 11, 1840.

“Mu mwaka wa 1840 uguso wa buhanuzi ugatangaje na noneho ukongera gushimisha benshi cyane. Imyaka ibiri mbere y’aho, Josiah Litch, umwe mu bakozi b’ingenzi babwirizaga iby’ukuza kwa kabiri, yasohoye ubusobanuro bw’Iyahishuwe 9, ahanura ugutsindwa kw’Ubwami bwa Ottoman. Dukurikije imibare ye, ubwo butegetsi bwagombaga guhirikwa... ku wa 11 Kanama 1840, igihe ubushobozi bwa Ottoman i Constantinople bushobora kwitezwe ko buzavunwa. Kandi ibi, ndemera ko bizagaragara ko ari ko byagenze.”

“Alipofika wakati uleule uliobainishwa, Uturuki, kwa njia ya mabalozi wake, ilikubali ulinzi wa mamlaka washirika wa Ulaya, na hivyo ikajiweka chini ya utawala wa mataifa ya Kikristo. Tukio hilo lilitimiza unabii huo kwa usahihi kabisa. Jambo hilo lilipojulikana, umati mkubwa ulisadikishwa juu ya usahihi wa kanuni za ufasiri wa unabii zilizokubaliwa na Miller na washirika wake, na msukumo wa ajabu ukatolewa kwa vuguvugu la ujio. Watu wa elimu na hadhi waliungana na Miller, katika kuhubiri na katika kuchapisha maoni yake, na tangu 1840 hadi 1844 kazi hiyo ikaenea kwa haraka.” The Great Controversy, 334, 335.

Abagabo bemeye tariki ya 11 Nzeri 2001 nk’isohozwa ry’ubuhanuzi, banari “baranyuzwe n’ukuri kw’amahame y’isobanura ry’ubuhanuzi yemerewe na” Future for America. Marayika yari yamanukanye igitabo gihishwe maze ategeka abari kurya, ngo barye. Uko gutekereza k’ubuhanuzi kurimo mu gatabo gato k’amateka y’Abamilerite, no mu gitabo gihishwe cy’amateka y’igihe cyacu cya none, ni ngombwa kugira ngo umuntu ayobore mu mtekano ikigeragezo cyo kuremwa kw’ishusho y’inyamaswa. Ariko nyuma yo kurya, cyangwa kwiyoungura ubwo buryo bw’imikorere y’ubuhanuzi, umunyeshuri agomba hanyuma kugaragaza icyemezo kiboneka n’amaso cy’ibyo yari yarariye mbere. Icyo gikorwa cy’ukwizera kigomba kugaragazwa n’ikigeragezo kiyobowe kugeza ku musaruro “wijimye”.

Malaika wa uprofeti wa William Miller katika historia ya malaika wa kwanza, yakijumlishwa na funguo za kiunabii zilizoanzishwa katika historia ya malaika wa tatu, huwaruhusu wanafunzi wa unabii kutambua ya kwamba kila mmoja wa wale malaika watatu wa Ufunuo kumi na nne alileta pamoja naye ujumbe katika kitabu kidogo uliipaswa kuliwa. Mbinu waliyoichagua ya kukila huwaruhusu wanafunzi hao kisha kuona ya kwamba wakati malaika wa Ufunuo kumi na nane aliposhuka mnamo Septemba 11, 2001, alikuwa na kitabu mkononi mwake ambacho yapasa

kiliwe, ijapokuwa hakijatajwa moja kwa moja katika sura ya kumi na nane.

Malaika huyo alikuwa na kitabu kilichofichika mkononi mwake. Mantiki hiyo ya kiunabii ndiyo anayowakilisha Danieli alipochagua kukataa chakula cha Babeli. Mantiki hiyo ya kiunabii ndiyo iliyo ya lazima ili kuliona kuundwa kwa sanamu ya mnyama, kwa maana ijapokuwa tumejulishwa ya kwamba kuna “harakati” na “matukio” yatakayosababishwa katika kuunda sanamu ya mnyama, pia tumejulishwa ya kwamba harakati za sheria ya Jumapili zinaendelea katika “giza.” Ni lazima tuwe na “miwani ya kuona usiku” ya kiroho ili kuweza kuziona harakati zao gizani, kwa maana ni kuundwa kwa sanamu hiyo, lakini huundwa katika “giza”. Itatambuliwa tu kwa sheria za kiunabii ambazo mwanafunzi wa unabii alizikubali alipotambua Septemba 11, 2001, kuwa utimilifu wa kuwasili kwa Ole wa tatu.

“Ngai aheila ava kīrīa gīkūinūka mīthenya ya mwisho, nīguo andū ake maikare meteeirwo gucooka marīrīre mūhūūri wa kūgagarania na kīrīra. Arīa mehanīrītio ūhoru wa maūndū marīa marī mbere yao matikagīrīrwo gūikara na thayū mūno marī na kūhoya kwa kīhūthū kīa gītonga kīrīa gīgooka, marīhūūranagia na meciragia atī Mwathani nīagathondeka andū ake aaminifu mūthenya wa thīna. Twagīrīrwo gūtuika ta andū marīa metereire Mwathani wao, ti na kūgīrīrīria kwa ūtaarī wīra, no nī na wīra wa kīyo kīothe, hamwe na wītīkio ūtakūnyitūka. Rīrīa rīrī gūtīrī rīrīa rīa gwetīkia meciiria maitū mahingīrīrwo nī maūndū ma mūhaka mūnini. Rīrīa andū mararara, Satani nīarī na wīra mūnene wa gūtongoria maūndū nīguo andū a Mwathani matingīkīra tha kana ūhoru wa kīhoto. Mūno wa kūheanīrīria mūthenya wa Jumapili rīu nīūrī gūtwarwo mbere na nduma. Atongoria nīmahithaga ūhoru wa kīhoto kīrīa kīrī handū-inī ha mūhaka; na aingī a arīa maikarania nao mūno-inī ūcio mationa o na bo kūrīa mūingīrīri wa thī ugītenda. Kwīhoya kwaguo nī kwa ūhooreri na gūkonekana ta kwa Kikristo, no hīndī īrīa gīkaaria nīgīkūhūra roho wa ndamathia. Nī mūrigo witū gwīka ūndū wothē ūrīa ūrī hinya-inī witū nīguo tugeecie njūrīri īyo ya kūhūthīrwo. Twagīrīrwo kwīhata kūguucania mūrīmū wa gūtiganana kwa kwīheana mbere ya andū na njīra ya kwagīrīra. Twagīrīrwo kūmarehera ūhoru wa ma, ūrīa wa maūndū marīa marī gūtiganīrwo, tūkarīha na ūndū ūcio twīkīre ūrīa mūnene mūno wa gūgana na mītugo ya kūhinyia wanīhīri wa rūciaro. Twagīrīrwo gūcaria Maandīko Mathetheru na tūhotage kūheana kīharo gīa wītīkio witū. Mūnabii oigire atī: ‘Aruaru nīmakīka ūruaru: na gūtīrī o na ūmwe wa aruaru ūrīmenya; no arīa aūgī nīmakaamenya.’ Testimonies, volume 5, 452.”

Danyeli anawakilisha “wenye hekima” wanaoweza kuona mwendo wa kutungwa kwa sheria ya Jumapili, ingawa unaendelea katika “giza.” Anaweza kufanya hivyo, kwa kuwa alipita jaribu la chakula kabla ya jaribu la kuona. Jaribu la kuona la kuumbwa kwa sanamu ya mnyama hufanyika katika “giza.”

Eky’okulowooza kwaffe ku Danyeri essuula ey’okubiri ng’obubaka bwa malayika ow’okubiri tulibutandikira mu kiwandiiko ekiddako.

Na nindahire abayobe mu nzira batari bazi; nzobayobora mu mabarabara batigeze kumenya: nzohindura umwiza umuco imbere yabo, kandi ahagoramyē nzogorora. Ivyo nzobibakorera, kandi sinzobaheba. Yesaya 42:16.